

1. Referentie

Referentie	Helsen, M., Vollebergh, W. & Meeus, W. (1997). Sociale Steun van ouders en vrienden en emotionele problemen in de adolescentie. <i>Kind en Adolescent</i> , 18, (1), 35- 47.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Bij een steekproef van 2918 jongeren in de leeftijd van 12 tot 24 jaar werd onderzocht of waargenomen sociale steun van ouders en vrienden samenhangen, in het bijzonder met betrekking tot emotionele problemen. Tevens werd gekeken of hierin veranderingen optreden gedurende de adolescentie, en of jongens en meisjes verschillen op de onderzochte verbanden.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, welzijn
Trefwoord(en)	Adolescentie, emotionele problemen, ouders, sociale steun, vrienden

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Helsen, M., Vollebergh, W. & Meeus, W. Vakgroep Jeugd, Gezin en Levensloop Faculteit Sociale Wetenschappen Universiteit van Utrecht Postbus 80140 3508 TC Utrecht Nederland Tel: +3130/ 253 47 00 Fax: +3130/253 16 19 bureau@fss.uu.nl http://www.fss.uu.nl

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe hangen relationele veranderingen in de adolescentie samen met emotionele problemen bij jongeren? Vindt er een verschuiving van sociale steun plaats gedurende de adolescentie? Hoe is de steun van ouders gerelateerd aan steun van vrienden? Hangt steun uit de relatie met ouders en vrienden samen met emotionele problemen? Veranderen de effecten van de relaties met ouders en vrienden gedurende de adolescentie? Zijn er sekseverschillen in het verband tussen steun van ouders en vrienden enerzijds en emotionele problemen anderzijds?
Hypothesen	De steun van de ouders neemt af en die van de vrienden neemt toe naarmate de adolescenten ouder worden. Hoe meer steun er is van zowel ouders als vrienden, hoe minder emotionele problemen er zullen zijn. Het verband met ouderlijke steun zal sterker zijn dan dat met de steun van vrienden Als er sprake is van interactie tussen steun van ouders en steun van vrienden, dan zullen steun van ouders en steun van vrienden elkaar eerder versterken dan compenseren.

	Het effect van de relatie met ouders op het (on)welbevinden van jongeren zal zwakker worden naarmate adolescenten ouder worden. Het belang van vriendschapsrelaties daarentegen zal sterker worden. Er is een leeftijdsverschil in de samenhang tussen steun van ouders en steun van vrienden met betrekking tot emotionele problemen. Het verband tussen steun van ouders en vrienden en emotionele problemen is sterker bij meisjes, aangezien emotionele steun voor meisjes een grotere rol lijkt te spelen in sociale relaties.
--	--

6. Methode

Onderzoeks-methode	Longitudinale survey, schriftelijke afname met gesloten antwoordmogelijkheden. De volgende meetinstrumenten voor emotionele problemen werden gehanteerd: verkorte versie van de Algemene Gezondheidsvragenlijst, de Cantril-ladder, de Mini-VOEG en een vierpunten item voor het meten van suïcidale gedachten. Voor het meten van sociale steun uit het persoonlijk netwerk hanteerde men een tienpunts-Likert-items.
Onderzochte groep	2981 adolescenten 1565 meisjes en 1353 jongens in de leeftijdscategorie 12 tot en met 24 jaar. Jongeren worden ingedeeld in jaargroepen met ongeveer 250 leden per jaargroep. De participerende gezinnen waren afkomstig uit verschillende sociaal - economische klassen.
Bereik	Nationaal (Nederland)

7. Resultaten

Relationele verschuivingen	Hoe ouder, hoe minder ouderlijke steun en hoe meer steun van vrienden. Uiteindelijk geven beide evenveel steun. Deze evolutie vindt voornamelijk plaats van 12 jaar tot 17 jaar, daarna verandert er niet veel meer.
Samenhang steun	Hoe meer steun van ouders, hoe meer steun van vrienden en omgekeerd. De mate van samenhang is echter nogal klein en verandert niet met de leeftijd.
Emotionele problemen	Geslacht, leeftijd, steun van ouders en steun van vrienden verklaren samen een klein deel van de emotionele problemen die iemand ervaart. Meisjes hebben meer emotionele problemen dan jongens. Hoe meer steun men krijgt, hoe minder problemen. Op zich hangt steun van vrienden echter niet samen met emotionele problemen. Ouderlijke steun vormt daarentegen de beste voorspeller van emotionele problemen.
Geslacht	Op vlak van ouderlijke steun is er geen verschil tussen jongens en meisjes, waar dit voor de steun van vrienden wel het geval is. Meisjes ervaren meer steun van vrienden. De leeftijds patronen verschillen wel voor jongens en meisjes. De verschuivingen in steun van ouders en vrienden vindt eerder plaats voor meisjes dan voor jongens. Er zit bij jongens ook een groter verschil tussen de twee soorten steun dan bij meisjes.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

In hun onderzoek richten de auteurs zich op de vraag hoe relationele veranderingen in de adolescentie samenhangen met emotionele problemen bij jongeren. Bij een steekproef van 2918 jongeren in de leeftijd van 12 tot 24 jaar werd onderzocht of waargenomen sociale steun van ouders en vrienden samenhangen, in het bijzonder met betrekking tot emotionele problemen. Tevens werd gekeken of hierin veranderingen optreden gedurende de adolescentie, en of jongens en meisjes verschillen op de onderzochte verbanden.

De auteurs trekken de volgende conclusies. Op het vlak van relationele verschuivingen tijdens de adolescentie zien we dat de ouderlijke steun gemiddeld afneemt met het stijgen van de leeftijd, terwijl de steun van vrienden toeneemt. Op vlak van ouderlijke steun is er geen verschil tussen jongens en meisjes, waar dit voor de steun van

vrienden wel het geval is. Meisjes ervaren meer steun van vrienden. De leeftijdspatronen verschillen wel voor jongens en meisjes. De verschuivingen in steun van ouders en vrienden vindt eerder plaats voor meisjes dan voor jongens. Er zit bij jongens ook een groter verschil tussen de twee soorten steun dan bij meisjes. Voor wat betreft de samenhang tussen steun van ouder en vrienden besluiten de onderzoekers dat daar een verband op te merken is. De samenhang tussen de beide steunsystemen wijzigt niet met de leeftijd. Over het verband tussen steun uit relaties met ouders en vrienden en emotionele problemen zeggen de auteurs dat er een verband bestaat tussen emotionele problemen, steun van ouders en vrienden, leeftijd en geslacht. Meisjes hebben gemiddeld meer emotionele problemen dan jongens en emotionele problemen nemen toe gedurende de adolescentie. Hoe meer steun van de ouders, hoe minder emotionele problemen jongeren ervaren.

Men concludeert dat ouderlijke steun de beste voorspeller is van emotionele problemen. Steun van vrienden kan een gebrek hieraan niet compenseren. De sociale wereld van het gezin en die van de leeftijdsgenoten zijn vrij geïsoleerd van elkaar. De relatie met de ouders vormt een belangrijke basis voor de psychosociale ontwikkeling en blijft gedurende de hele adolescentie en de jongvolwassenheid van belang, zowel voor de ontwikkeling van relaties met leeftijdsgenoten als voor de psychische gezondheid.